

Megjelen minden második napon
kedd, csütörtök és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoralja-Ujhely, főtér 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknel minden garmond szó
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Nyitásterben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczner Gyula
főszerkesztő.

dr. Ferenyi József
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor,
negyedévre 3 kor.
— Egyes szám ára 8 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknel minden szó utána
2 fill., Petit betűnél nagyobb, avagy dísz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
termétek szerint egy négyszög centim.
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknel ár-
kedvezmény.

Fenyegetés.

— szept. 21.

Vészi József orsz. képviselőt és a „Budapesti Napló“ szerkesztőjét a százezrek bizalma annyira meghatotta, hogy a törzsmameluk egyszerre a másik szélsőségbe ugrott s lón a népjog és szent szabadság aranyzája és tollu védelmezőjévé.

Hízelt Vészi urnak az a nagy kitüntetés, hogy Kristóffy komái az ő becses egyéniségében látták követeléseiknek leg-hivatásosabb védelmezőjét s neki adták át a százezrek kérvényét a parlament elnökéhez való benyújtás végett.

Igy lón Vészi Józsefből tiszteletbeli szocialista, aki egyszerre neki lát most a szegény jogtalanok jogainak kikaparásához s megfenyegeti irásban a magyar nemzetet, hogy így lesz meg úgy lesz, vagy legalább is lehet, ha minden más ügy félre nem tétetik s a jogtalanok rögvést jogot nem nyernek.

Igaz, hogy sem a hazátlan nemzetközies fenyegetésétől, sem a Vészi József ur vörös posztójától nem ijed meg senki s valószínű, hogy a parlament elsősorban a sokkal fontosabb nemzeti követelések és közgazdasági kérdések letárgyalásával fog foglal-

kozni. De érdekes és a tulajdonosnak nem mindennapi példája lévén ez az újabb fenyegetés, röviden foglalkozunk vele s látni óhajtjuk: jogosult-e ez a fenyegetés, van-e ennek valami elfogadható alapja s mik lehetnek — beváltása esetén — a következményei.

A jogtalan és hazátlan urak nevében képviselőjük Vészi azzal a vészes kiáltással rémiti az országot, hogy az általános titkos választói jognak minden nemzetközi ur részére való meg nem adása esetén, a nemzetközies általános sztrájkot kezdenek.

No magyar, most ijedj meg! A pesti kőművesek és ácsok, réz- és vasművesek, óráskok és mázolóok stb. sztrájkolni fognak, vagyis magyarul szólva: nem dolgoznak.

Mert, hogy a kívánt esemege nem lesz meg hamarosan, az bizonyos. Első a válság megoldása, a nemzeti jogok érvényesítése, a közgazdasági ügyek, a vám- és kereskedelmi szerződések elintézése, szóval az ország jelenlegi szomorú helyzetének rendezése. Először azon iparkodjunk, hogy legyen mit enni, legyen pénzpiacunkon rends azután fogjunk a belügyi reformokhoz.

Ha mindeneket felretétve, par-

lamentünk az általános titkos választói jog kérdésével kezdene foglalkozni, amihez tudvalevően a király még az ő kedves Fejérváryjának a szép szemeiért sem adta beleegyezését, akkor előről kezdődnek ismét egy meddő és céltalan vita, a naplopás, a szó szoros értelmében. De ha először állami életünk alapfeltételeit erősítjük meg, ha katonai és pénzügyeink rendeztetnek, az állami kormányzat ügymenete visszatér a rendes mederbe: akkor a fejlődés önként következik s a jogok kiterjesztésének ideje magától beáll.

Alapja tehát nincs a fenyegetőzésnek; az egész okvetetlenkedés hasonlít a makacs gyerek nyefegéséhez, aki azzal vél bosszút állani anyján: hogy ha enni hívja hát nem megy.

Ami pedig azt a kilátásba helyezett általános sztrájkot illeti, azt inkább nevetségesnek, mint kényszerítő hatásúnak tarthatjuk.

Nincs alapja a fenyegetésnek azért, mert a nemzet arra okot nem szolgáltatott; nem jogosult az, mert a fenyegetőzők nem ismerik, vagy nem akarják ismerni a sokkal fontosabb kérdéseket s azok megoldásának halaszthatatlan szükségességét s végül következményeitől megijedni egyáltalán nincs okunk. Mert mik le-

hetnek a következmények? Semmi más, minthogy egy pár száz-ezer munkás nem fog dolgozni, hanem fog nyomorogni, éhezni, esetleg összetűzve a rend fenntartására hivatottakkal, fegyver elé, vagy börtönbe kerülni. Ha ez jobban ízlik nekik, ám lássák, teljék benne kedvük.

Most midőn a tél küszöbén állunk, mikor az építő iparosok munkája jószerint be van fejezve, senkin sem tesznek bosszút, csak önmagukon. És ha néhány ház nem nyerhet is ez öszön befejezést, azok gazdája koldulni nem fog. Ha az órák boltokat bezárják, megnézzük a toronyórát, ez sem baj. Ha a szobafestők nem dolgoznak, meszelünk, vagy tapétázunk. Még ebbe sem halunk bele. És mert ez a mozgalom országos soha sem lesz, a fővárosban a zavargókkal pedig elbánik a hatalom, a fenyegetés csak nevetséges lehet. A fővárosi ügy mint a vidéki iparos, vagy munkás segédek így is csak napról-napra élnek, aki nem fog dolgozni: koplal. Aztán majd el válik, ki bírja tovább. Ha nem lesz kereset: elapad a pártkassza is; százezreket nem lehet huzamosabb ideig segélyezni a vezetőségnek, még a külföld utján sem. A rablót és erőszakoskodót pedig fel is akasztották már néha napján.

Senki. — Vele született az emberrel az istenség kultusza, az észszel felérhetlen magasság iránti önkéntelen tisztelet.

Az istenség fogalma iránti tiszteletet az emberiség lelkéből kiölni soha, senki, semmiféle hatalom nem fogja. De ne is törekedjünk arra, mert emberi méltóságunk meggyalázására törnék ez uton.

Az istenség kitapasztalhatatlan ereje oltotta lelkünkbe az érzelmek leg-szebbjét, legnemesebbikét: a szeretetet. Mentől élénkebb bennünk a szeretet érzete, annál több jóra, magasztosabb cselekményre vagyunk képesek.

Akinek lelkében igazi szeretet él, az nem bántja embertársa vallásos meggyőződését; tiszteletben tartja ahelyett, hogy kritika vagy gúnyolódás tárgyává tenné.

Es mi marad az embernek a nyomoruság, az elhagyatottság idején? Egyedül hite, amely fölemeli őt, amely elviselhetővé teszi neki a lehetetlennek vélt terhet is.

Csak menj édes magyar testvérem és pedig igaz szíveddel menj zarándok utadra; rá vagy utalva, hogy a felsőbb lénytől kérj segédelmet, hazádra áldást. Menj és kérd a te kegyeletlen tárgyát továbbra is, hogy „esedezzen hivatért, az ő magyar népeért“, mert „körülvette országunkat a nyomor és inség“!

A ZEMPLÉN TÁRCÁJA.

Búcsújárás.

A „Zemplén“ számára írta: Czagány Ferenc.

Bizonyos falusi koresmárosnak Budapesten jogászokdó nagyreményű csemetéje az őszi időkben otthon pihente ki fáradalmait. Strimflis, sárgacipős mivoltját a falusiakkal megbámultatandó: naphosszat a koresmáajtó előtt álldogált s mint magasabb növőju lény, fumigálta és gúnyolta a jámbor parasztot.

Egy borus szeptemberi napon búcsújárók tömege vonult át a falun, zászlókat vive, énekszóval.

A pesti urfi megvető gesztusok kíséretében magyarázza apjának: milyen bolond a paraszt! Hogy jár kornyikálva mértföldekre; elhanyagolja munkáját; milyen kárt vall a nemzet közgazdaságilag ez által stb. Sőt, mint okos emberhez és statisztikus-hoz illik, az urfi azt is rögtön kiszámította, hogy az ő falujokból most 200 ember 5 napot tölt el a pécsi búcsújárással, ez éppen 1000 napszám. Csak 1 koronájával számítva is, Magyarország már egyetlen falunál 1000 koronával lett szegényebb.

Az öreg koresmáros, aki jámbor, istenfélő zsidó volt, elbámult az Adolár szellemi felsőségén, de azért nem

állta meg szó nélkül az okfejtést s így szólt:

Jegyezted magadnak fiam, hogy addig van neked kenyered, addig vagy te ur, míg a paraszt búcsúra jár. Ha a paraszt úgy fog gondolkodni mint te: akkor már jaj neked.

Adolár ur leforrázva érezte magát a böles öreg szavai által s többé nem fejtgette a búcsújárás nemzetgazdasági hátrányait.

Ez a történet jutott eszembe a napokban, midőn a Máriapócsról hazatérő ezernyi tömeg éneklése fölhangzott a mi főuteánkon is, midőn ezek a szavak kötődtek le figyelmemet:

„Esedezz hivedért
Te hű magyar népedért...“

Ahítatos tisztelettel emeltem kaplat az éneklő tömeg előtt s lelkemben olyas valami hang szólalt meg, mely azt sugta: „Oh mily boldog ember az, — Ki Téged élő, igaz — Egy Istent megismerhet...“ (Dics.)

Követtem a tömeget be a templomba. Egő gyertyák ezrei hintenek fényt, fehér ruhás, koszorus ártatlan gyermekek állják körül az oltárt s felhangzik a Téged Isten dicsérünk! Könyv szokik a szemekbe; az ember érzi, hogy emelkedik, száll föl, föl a szellem szárnyain, hogy lélekben megközelítse azt, kit a költő szerint „a böles lángesze fel nem ér, csak titkon érző lelke óhajta sejt;

kinek léte világít, mint az égő nap, melybe szemünk bele nem tekinthet.“

Önkéntelenül is imára nyílik ajkunk; gondolkozunk arról a magasztos fogalomról, melyet gyarló emberi elménk mind máig még csak meg sem közelíthetett.

Erezzük, jól tudjuk, hogy van valami felsőbb hatalom, hiszen ha ezt nem éreznők, sivárnak, üresnek, rémítően szegénynek kellene lennie a mi lelki világunknak. Érzelmeknek ő ad mélységet, jó tetteinknek rugót, bánatunkban enyhét, a megpróbáltatások idején vigaszt.

Ne törj gyarló ember a vallásos érzület ellen; becsüld meg azt minden embertársadban. Kietlen pusztaság volna az ember élete Isten nélkül, hazugság az egész társadalmi rend, erkölcsi érzés hiányában.

Ki magyarázza meg az indító okot, mely a jámbor zsidót Jeruzsálembe vezérli, vagy száz és száz mértföldekről egy-egy szent életű rabbijának sirjához? Ki fejtí ki az okot, mely a jámbor muzulmán Mekkába vonzza? Ki oltotta a hithű kálvinista ember szívébe az érzést, hogy urvaesorához járulta előtt arera borul, mellét veri és sóhajt: „Uram! bűneink sokasága és rütsága: érdemi haragodat!“ Ki oltotta a tűzimádó perza lelkébe a felsőbb lény fogalmát, őseinkbe a Hadur tiszteletében való buzgólkodást?

BARNA DEZSŐ = női ruha-kelme különlegességek, =
selyem, vászon, szőnyeg és fehérenmü üzlete
Sátoraljaujhely, Főtér, Kellner-féle ház, a főtőzdsde szomszédságában.

Leikiism eretlen izgatókaknak munkája állította a hazánkban igen szépen kereső munkás népet a pusztulás örvénye elé. Utópiákat csepegtetett lelkébe, meghasonlásba hozta a tömeget a törvénnyel, a munkást kenyér-adójával. Majd feleljenek a vakondok rombolómunkájuk eredményeért s ha a fegyver elé kell állani, akkor ne szökdössenek Abbáziába és Ostendébe.

Kristóffy ur a lehető legroszabb szolgálatot tette a hazának a demagógiával való szövetkezése által. De a jövő megmutatja majd, hogy sem az ő aknamunkájának, sem a Vészi fenyegetésének nincs értékük. Muló tümenyek, nagy lárma semmiért.

Politikai reflexiók.

Budapest, 1905. szept. 20.

A félelmes „péntek,” a vészjósló szeptember 15-ike csendesen, méltóságteljesen, minden emóció nélkül vonult el.

A politikai láthatár azonban nem tisztult, sőt nagyon is ködös, borult. Az őszi napok sűrű ködje borítja, a nap fénye, melegítő sugarai nem bírnak keresztül hatni és áttörni e sűrű felleges homályon.

Szorult szívvel lesik az események változatos kaledoszkopját, minden nap, minden óra, minden perc más és más híreket hoz.

Majd egy halvány reménységű villanyozza fel az igazi alkotmány után sóvárgó lelkeket, majd pedig vihart jósló fellegek tornyosulnak és elhomályosítják a melegítő sugarak keresztülhatolását.

Mintha egy véghetetlen átok súlya nehezednék a sóvárgó lelkekre, mintha egy démon akarná elnyelni, elseperni a nemzet ezeréves alkotmányát. De csak „mintha”. Igazában azonban ott áll a nemzet java tántoríthatatlanul, mint a Sion hegye és őrt áll, nem enged csorbát ejtteni az alkotmány erős bástyáin.

A reakció mindennemű erőpróbáltatásának nem sikerült e bástyák falain rést ütni, mert ez lehetetlen is. Hiszen minden egyes alkotmányhű és igazi jó hazafi védőbástyát képez, mely erős fálánkszzá tömörül és minden támadás ellen védekezik.

A sok, mindenféle akna, mely ezen bástyák szétrombolását célozta, kárba veszett. Minden erőpróba csütörtököt mondott, a sok eselszövény szét foszlott, mint a buborék. És mindez a reakció tovább működését nem lankasztotta, nem szibbasztotta el.

Ujabb, meg újabb eszközökkel próbálják megfertőzteni a szabadság légkörét. Üszköket keresnek, hogy felrobbantassák a hazafias fálánkszzót. Gyanusitanak és megbosszulják a becsületességben megőszült lelkeket. Kétségbe akarják vonni ezeknek igaz hazafiságát s mindennemű rágalmazással akarják pellengére tenni és becsületet uton kivívott népszerűségüktől megfosztani.

Hihetetlennek látszik, hogy ilyen galád eszközökkel működjenek igazi magyar ember és kételkedve fogadja is a jobb érzelmi hazafi ezeket a szélteben elterjedt híreket.

Fulladt a politikai levegő, válságos napok előtt állunk, senkise tudja, mit hoz a legközelebbi pere. A kibontakozás felé vezető út ugyan nagyon egyszerű, hisz a nemzet óhaja a többség feliratában őszinteséggel felterjesztett és mégis mennyi pourparlé, mennyi akadály, mennyi nehézség!

Adja a magyarok Istene, hogy a

korona és nemzet között az összhang mielőbb helyreállítsák és a béke olajága győzedelmeskedjék.

Dr. Thomán Dávid.

Az állandó baj.

— szept. 21.

(K.) Rég veri már a magyart a Teremtő. Régen bizony. A mezőgazdasági viszonyok egyre silányabbak. Agrikultur állam vagyunk és a népes Kanaánról: az Alföldről kivándorol a nép, mert nincs mit ennie.

A tavalyi rossz esztendőt még most is sanyli a nép. Tavasszal, mikor a pázsitos mezők, a buja vetések, széles kukorica tábláink jó esztendő reményével feledtették bánatainkat: azt hittük végre-valahára, a gond is kevesbül, a nép is megelégedett lesz. Csalódtunk. A tél rohamos lépésekkel siet elénk. A kolompos gulya bekerül a tanyáról és ismét az az állapot, hogy nincs takarmány. Valamivel több van, mint tavaly, de ez még mind kevés a szükséglet fedezésére.

A nép tördeli a kezét. És régi igazság, hogy szükség törvényt bont: lassan eladogatja a jószágot, ő magamaga segíti elő rossz esztendőt, mert marháját eladva, nem új állattenyészést, földjét nem trágyázza. A míg egyrészt a termőföld is romlik, addig az állattenyésztés is pang. Az állat állomány kevesedik, értéke óriási árákra felszökik, a mi a hus drágaságát csak növelni fogja, a nép állattenyésztési kedve megcsappan, a mi nélkül az Alföldet elképzelni nem lehet.

A gazdasági egyesületek már figyelmeztették a népet, hogy takarmány szükségleteiket beszerezzék igyekeznek népies előadásokat tartani, a lapokat értesítésekkel ellátni, hol lehet olcsón takarmányt vásárolni. És ha már mindenre tudunk szövetkezetet alakítani, jó lesz megcsinálni a takarmányi szövetkezetet is, mely a maga igényeivel egy lépjen fel, hogy elegendő mennyiséget tartson készletben és ne dolgozzék nagy kamatra.

Nem lehet eléggé hangoztatnunk az állattenyésztés nagy fontosságát, mert földmivelés csak ott van: ahol az állattenyésztés is virágzóan fejlődik. Nálunk, hol az állattenyésztés csak az utóbbi évtizedekben vett lendületet, nagyon ébren kell lennünk, hogy a gazdákat a mentől intenzívebb állattenyésztésre sarkaljuk, mert egyfelől a föld termőképességének fenntartása is első rendű kérdés ott, hol az ország földmivelésből él, másrészt az állattenyésztés felette fontos, mert jövedelmező foglalkozási ág és e kettőből: a földmivelés termelte anyagból és az állattenyésztésből van nagy kiviteli piacunk.

Addig is, míg a megfogyott marha állomány annyira érezhető, a kivített korlátozni kellene és tilalmat kell vetni a borju vágatásra: valamint meg kell engedni, a balkáni marha beszállítását is.

A gazdákat a gazdaságosabb, takarékosabb gazdálkodásra kell kioktatni. A learatott buzaföldön termeljen gyorsan növe takarmányt, mely júliustól őszig, a földön megterem, sőt még kukorica törés után főleg a sikságokon, jó időben szintén termelhet takarmányt pótló állati eledelt.

Ismételten hangoztatjuk, hogy nagyon sokat tehetnek a gazdasági egyesületek, melyek a népet kioktatják, hogy hol és mit lehet késő őszig termelni.

A mellett beszéljék rá a gazdákat, hogy állat állományukat el ne adogassák, mert tavasszal annak még nagyobb ára lesz, mint az idén volt.

A répa, kórpa, krumpli, szükség esetén a csicsóka, kukoricaszár, sőt a lomblevél is jó takarmány s ha a jó széna, kórpa és répa mellett itt-

ott a lomblevéllel is kiegészítjük magunkat, valahogy kikászolódunk a hosszú télből.

Valóban nagy szolgálatokat teszünk a népnek, ha őket kioktatjuk és nagy bajában segítségére szövetkezünk. Így a takarékpénztárak is fektessenek bizonyos tőkét takarmányra. Biztos a pénzük. Csak nem szabad vissza élni a nép szükségével, úgy kell az üzleteket lebonyolítani, mint a hogy kitűnő pénztételeinktől a nép azt elvárja.

A kérdés nagy horderejű és rendkívül aktuális. Ha nem is mindenütt, de általában nagy a panasz, hogy az idén ismét nagy a takarmány hiány. Egyes vidékek valóban kétségbeesetten várják a telet. Jó lesz előre gondoskodni. Meg kell mozgatni minden követ, hogy e fontos gazdasági érdeket olyképpen segítsük lebonyolítani, hogy gazdasági életünket meg ne ingassa.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

(Helyettesítés. A folyó hó 18-án megejtett városi tisztújítás alkalmával Juresó Ágostonnak rendőrbiztossá történt megválasztása folytán megüresedett rendőrtollnokai állást ideiglenesen ifj. Szikszay Imre munkácsi rendőrtisztviselővel töltötték be.

(Pályázók a megyénél. A legközelebb f. hó 28-án tartandó őszi közgyűlésen megüresedő V. aljegyzői és szolgabírói állásra a következők pályáznak: V. aljegyzői állásra dr. Bessenyei Zeno; a megüresedő két szolgabírói állásra pedig Gosztonyi István, Lukács Béla, Mészáros József és Zombory Géza közig. gyakornokok és Hegedűs Ferenc dr. torontáli tb. szolgabíró.

(Pályázat segédjegyzői állásra. A homonnai járás főszolgabírája pályázatot hirdet az 1000 kor. fizetéssel rendszeresített viravai segédjegyzői állásra. Pályázati kérvények f. é. szept. 30-ig nyújthatók be.

(Pályázat községi szülésznoi állásra. Semjén község előjárósága pályázatot hirdet az ujonnan rendszeresített községi szülésznoi állásra. Ezen állás javadalmazása 60 korona fizetés, természetbeni lakás és minden szülés után a felektől 3 korona. Pályázatok a n.-gèresi körjegyzői hivatalhoz nyújthatók be. A választás f. évi okt. hó 3-án lesz megtartva.

HIREK.

Antialkoholizmus.

— szept. 21.

Olvasóink bizonyára ismerik azt a nagy arányú mozgalmat, melyet világhírű tudósok és kiváló emberbarátok indítottak meg avégből, hogy a legnagyobb embergyilkosnak, az alkoholnak utját vágják.

Hazánk fővárosában ülésezett a közelmúlt napokban a X. nemzetközi alkoholelles kongresszus. A legszebb beszédek, a legüdvösebb indítványok hangzottak itt el, de a társadalom segélye és tevékenysége nélkül mind ez írott malaszt lenne.

Segélyére kell sietnünk a jó ügy munkásainak abban, hogy e nagy horderejű kérdés helyesen, mielőbb és eredményesen oldassék meg.

Nekünk is vannak apostolaink, akik emberszeretettel harcolnak a pusztító mérge ellen, akiket, midőn tudományos képzettségük predestinál a vezérszerepre, akkor szót kell nekik fogadnunk, mert javunkat munkálják.

A „Zemplénavarmegyei orvosgyógyász-egyesület” adta ki az itt közölt körlevelet, melyet nem ajánlhatunk eléggé a nagyközönség figyelmébe. Ha bármi keveset tesz is

minden egyes a nemes cél érdekében: azzal már szolgálatot tett az emberiség közjavanak.

A körlevél így hangzik:

Uram! Nemzetünk életében nevezetes idő az a hét, a melyet a X. nemzetközi alkoholelles kongresszus Budapesten eltöltött.

Intő szózata az: Magyar nemzet! ha a nyugoti művelt nemzetek sorát követni kívánod, figyelmeztetlek arra, hogy csak egészséges nemzet lehet erős nemzet. Teged az alkohol jobban pusztít, mint a föld minden nyavalyája együttesen. Megtámadja csecsemőidet, gyermekeidet, anyáidat, férjeidet, alattomosan orozva mérgezi azokat. Gyarapítja kórházi betegeidet, hülyéidet, nyavalyatörésben, elmezavarban szenvedőidet. Rabjaidnak, gyilkosaidnak felét ő szállítja. Pedig van ellene szered. Kényszerítsd az államhatalmat, hogy védjen meg s ne a legszegényebb ember filléreiből s egészségéből szerezze meg szükségletei egy részét.

Szólítsd fel emberi érzéssel és szívvel érző embertársaidat, hogy egyesült erővel pusztítsák ki hazátok e pestisét: a pálinka-vészt. Ne nézzék egyesek zsebét, hanem a közjó összességét.

A midőn alulírottak felkérjük arra, hogy Zemplénavarmegye területén megalakítandó antialkoholista egyesületbe tagnak lépjen be, néhány szóval azt az irányt kívánjuk jelezni, amelyben működni kívánunk.

Zemplénavarmegye művelt közönsége, ki-ki saját példaadásával mint mértékletességi vagy abstíniens tag; orvosok, mint sok szász ember egészségének irányítói; lelkesek, mint népünk erkölcsi nevelői; tanítók, mint a jövő nemzedék kinevelői, együttes társadalmi erővel, tanítással, példával s a hol lehet s ha kell, törvénykönyvvel a kézben, pusztítsák a pálinka-vészt.

Ot évi kötelezettség s két korona évi tagdíj mellett kérjük arra, lépjen be egyesületünk kötelékébe s ha ösmerősei körében nézetünknek híveket tud szerezni, szíveskedjék őket is beírni.

Kelt Sátoraljaujhelyben, a zemplénavarmegyei orvos-gyógyász-egyesületnek 1905. évi szeptember 23-án tartott üléséből. Hazafias üdvözlettel: Löcherer Lőrincz dr., varmegyei főorvos. Chudovszky Mórész dr., kórházi igazgató. Kincsesy Péter gyógyszerész.

Bizony érdemes e körlevél arra, hogy megszívleljük s a benne foglaltak szerint cselekedjünk.

— Egyházmegyei hírek. A Szepessy Ede elhalálózása folytán megüresült bolyi plébániára Hamrák János lett kinevezve. Cselényi István kassai, Major Dezső homonnai hitoktató lett; Szepessy Gyula Bolyból Bodóköváraljára helyeztetett át kápláni minőségben; Pollák János szántói káplán letette a plébánosi vizsgát. Z. Mayer Geyza encsi káplán középiskolai hittanári oklevelet nyert.

— Közuti kerületi felügyelő. Cibur Vilmos műszaki tanácsost az ungvári államépítészeti hivatal főnökét, a kereskedelmügyi m. kir. miniszter a közuti felügyelői teendőket megbízta. Székhelye Ungvár és hatásköre Ung, Abaujtorna, Zemplén, Bereg, Ugocsa és Máramaros varmegyék területére terjed ki.

— Szerkesztő változás egy pártlapnál. Mint legutóbb említettük a helyben megjelenő Felsőmagyarországi Hirlap szerkesztéséből dr. Buza Barna kilépett; ujjában dr. Ambrózy Ágoston társszerkesztő is viszsza lépett. Az említett kilépések folytán a lap főszerkesztője dr. Székely

FÉNYKÉPÉSZETI

CZIKKEK ÉS ESZKÖZÖK

jutányosan beszerezhetők:

~ HRABÉCZY KÁLMÁN drogériájában Sátoraljaujhely, Fötér. ~

Albert, felelős szerkesztője pedig dr. Fehér Márton lett.

— **Kivándorlási vizsgálat.** Lapunk egyik utóbbi számában közöltük, hogy dr. Szontagh Antal kivándorlási felügyelő, miniszteri titkár hivatalos körutát tett Zemplénvármegyében. Akkor közöltük azt is, hogy a kivándorlási felügyelő e, László Fülöp kassai kivándorlási irodaigazgatóval végzett körútjában a kivándorlásról vezetett nyilvántartásokat vizsgálta meg és szakszerű utasítással látta el a községi előjáróságokat. — E tudósítást most azzal bővítjük ki, hogy dr. Szontagh Antal egyttal a kivándorlási kérdéssel kapcsolatban, szorgalmasan kutatja a kivándorlás okait s törekszik a zugyűnökök felderítésére, valamint kutatja azt, hogy mi módon volna a visszavándorlás nagyobb méretekből való fejlesztése elérhető.

— **Nyugdíjazás.** Barta Róza mádi állami népiskolai tanítónő a vall. és közokt. miniszter 1905. október 1. től nyugdíjazta.

— **Kérem.** A hűvösebb idő beálltával felkérem Sátoraljujhely és vidéke tisztelt közönségét, hogy a munkási m. kir. állami gyermekmenedékhely kötelekébe tartozó s városunkban elhelyezett, hatóságilag elhagyatottnak nyilvánított 35 gyermek felruházására elhasznált vagy elrongyolódott gyermekfehérneműt, felsőruhát és lábbelit 1—12 éves gyermekek részére Kazinczy-utcai lakásomra küldeni kegyeskedjenek. — Ugyanerre a célra pénzbeli adományokat köszönettel fogad és hírlapilag nyugtáz: Hönisch Dezsőné, a sátoraljujhelyi telepbizottság elnöke.

— **Esküvő.** Dr. Molnár Dezső ügyvéd f. hó 26-án esküszik örök hűséget a budapesti unitárius templomban, Beck Vilmos szerenisi gőzmalom tulajdonos és takarékpénztári vezérigazgató leányának: Fischer Erzsikének.

— **A járvány megállítására érdekében.** Schmidt Lajos rendőrkapitány a következő rendeletet bocsátotta ki az összes szálloda, vendéglő, kávéház, kocsma és szálló-tulajdonosokhoz: „Tekintettel arra, hogy a szomszédos Galiciában a kolera szörványosan fellépett, a közegészségügyi törvény és az 1894. évi 78571. számú belügyminiszteri rendeletben foglaltak alapján 600 koronáig terjedhető pénzbüntetést terhe alatt elrendelem, hogy a Galiciából ide érkező és megszálló utasokat haladéktalanul jelentsék be. Udvaraikat naponként felsepertessék, azokból minden trágyát, szemetet és piszkot eltávolítsanak; az árnyékszékkeket és vizelő helyeket tisztán tartassák, karbollal, mézstejjel vagy gálicoldattal naponként fertőtleníteni el ne mulasszák. A hol az orvosrendőri szemlék alkalmával bármilyen közegészség, vagy köztisztaság ellenes állapot találtatnék, az illetők ellen a kihágási eljárás azonnal meg fog indíttatni. Sátoraljujhely, 1905. szeptember 15. Schmidt Lajos, rendőrkapitány.

— **Az emberszeretet ligája.** Inter arme silent musae, de az emberbaráti törekvések is. Semmi sem mutatja úgy annak a folyamatos, nagy lelkesedéssel vezetett társadalmi akciónak, amit a József kir. herceg Szanatórium egyet folytat, nagy sikerét, minthogy még e napokban is, mikor az egész figyelmet a politikai válság és ennek fordulatok eseményei uralják: az emberszeretet oltárára áldozattal oda szergelek — a mint Jókai mondta — az emberiség jobb és szebb fele az emberszeretében buzgó erők: a magyar nők.

— **Éjjeli botrány.** Gyakran megessik, hogy ittas emberek különösen a mellékutakban éjjelenként olyan óriási lármát csapnak és botrányos magaviseletet tanúsítanak, hogy a közelben lakók éjjeli nyugalma folyton megzavarják. Ilyen éjjeli botrányt rendezett néhány jókedvű atyafi az elmúlt éjjel is. A kivel találkozott abba belekötöttek, szidalmazták és mindenféle jelzőkkel elhalmozták. Gyalázatos viselkedésüknek csak egy arra járó rendőr vetett véget, akibe szintén bele kötöttek. A garázda, leittasodott társaságot csak nagy nehezen sikerült megfékezni és lecsendesíteni. Tovább haladva még mindig igen hangosok voltak, de az inzultusoktól mégis visszatartották magukat.

— **Gazdát cserélt kávéház.** A „Központi kávéház,” mely Sátoraljujhelynek egyik leglátogatottabb kávéháza, f. e. október harmadikával gazdát cserélt. Ugyanis eddigi tulajdonosa Breiner Herman, eladta azt Skegula Istvánnak, kinek utóbb Aradon volt kávéháza. Breiner 8 évi itt működése alatt a közönség bizalmát megnyerte s távozását a vendégei sajnálják. Az új tulajdonos a kávéházat teljesen renoválva fogja a forgalomnak átadni.

— **Mennyi adót fizetett Zemplénvármegye.** Minden tekintetben érdekes azon jelentés, melyet a sátoraljujhelyi m. kir. pénzügyigazgatóság terjeszt be havi működéséről. Ezek szerint esedékessé vált szeptember hó 30-ikáig egyenes adóban 2,479.970 kor. 70 fillér, erre július hóban 489.743 kor. 81 fillért, de már aug. hóban csak 78.247 kor. 51 fillért szedtek be, azaz összesen 567.991 kor. 32 fillért és így a hátrálék 1,911.979 kor. 38 fillér azaz majdnem két millió korona. Erdekességében nő e kimutatás akkor, ha ez adatokat összehasonlítjuk az előző évi befizetésekkel. Ezekből világosan kitűnik, hogy 1905 év augusztus hóban 335.452 kor. 97 fillérrel és aug. hó végéig 832.010 kor. 57 fillérrel kevesebb adó folyt be, mint az előző években. A hadmentességi díjnál pedig valósággal szembeütnő, hogy az 1905. év szeptember hó 30-ikáig esedékes 81,275 kor. 36 fillérből eddig csak 1892 korona folyt be s így a hátrálék: 79.383 korona 36 fillért tesz ki. Egyébként a múlt hóban a pénzügyigazgatóság mindezek dacára is 168.325 kor. 93 fill. adót szedett be, melyből 78.247 kor. 51 fill. egyenes adóra, 40 kor. hadmentességi díjra, 44.028 kor. 39 fill. jogilletékre s 46.010 korona 3 fillér fogyasztási adóra esik.

— **Tolvaj cseléd.** Czél István helybeli kocsiist a minap azzal bízta meg Schwarz Herman szolgálatadóját, hogy a helybeli vasúti teherpályaudvaron váltsion ki számára egy kocsi deszkát és szállítsa be raktárába. A kocsiist azonban, a kiből a szolgálatadója annyira megbízott, rutul visszaélta ura bizalmával. A pénzzel nem a pályaudvarra ment, hanem eltűnt még az nap és azóta nem mutatkozik. A károsult fakeskedő jelentést tett a rendőrkapitányságnál, a hol a megszőkött cseléd köröztetése iránt intézkedtek.

— **A vasúti bérletjegyek reformja.** A m. kir. államvasutakon rendszerített bérletjegyek ellen évek óta számos panasz merült fel amiatt, hogy azok csakis a m. kir. államvasutak összes vonalaira s csakis az egész naptári évre voltak válthatók, ami az érdekelt körök s különösen

a kereskedelmi utazók igényeit ki nem elégítette. Ennek a rendszernek megváltoztatása érdekében az ipar egyesület is felirt a kereskedelmi miniszteriumhoz. Most végre Vörös László kereskedelmi miniszter belátva, hogy a m. kir. államvasutaknak egy évtized óta változatlanul fennálló bérletjegy rendszere szűk korlátok között mozog és gazdasági életünk fejlődésének immár meg nem felel, ezt a régóta vajdó ügyet megoldásra juttatta, amennyiben a m. kir. államvasutak bérletjegy rendszerét tágabb alapokra fektette. Az újítás lényege abban áll, hogy 1906. évi január hó 1-től kezdve az államvasutak összes vonalaira nemcsak egész évre, hanem fél évre és fél hónapra szóló, továbbá ugyanazon cég két alkalmazottja által közösen használható bérletjegyek is fognak kiadani. — Emellett ugyancsak a mondott időponttól kezdve bizonyos alapdíj fejében oly arcképes igazolványok rendszeresítettek, melyek alapján a menetdíjnak csak fele fizetendő.

— **Veszedelemes lakótárs.** Pasika István helybeli mázolósegéd veszedelemes lakótársra akadt Tótfalusi Lajos kollégája személyében. Alig jöttek Ujhelybe, az utóbbi mázolósegéd harmadnapra Pasika Istvánt közös lakásukon érzékenyen meglöpté. Elvitte egy fekete szalón-ruháját, egy fehér mellényét, továbbá ingét, nyakkendőit, lábravalóját, egy üvegvasgő gyémántot mintegy 90—100 korona értékben. A tolvaj lakótársat és kollégát a károsult feljelentette, elfogni azonban már nem tudták, mert a lopás elkövetése után megszökött. Körözik.

— **Bosszuálló udvarló.** Buzsi István a napokban valami mulasztásért összeszedta és elbocsátotta a cselédjét. Tegnapi este 9 órakor beállított egy ismeretlen ember lakására s mielőtt Buzsi kérdezte tőle, hogy mit akar, felelősségre vonta a cseléd elbocsátásáért. Természetes, hogy Buzsi nem volt hajlandó felvilágosítást adni, miközben veszekedés támadt, mely nemsokára tetlegességre fajult. Buzsi István azonban nem sokat teketóriázott. Néhány alapos pofon osztogatása után reudórt hivatott, aki a lovagiaskodó legényt csakhamar pártfogásába vette.

— **A javíthatatlan.** Nadzán-Mozgó János fiatal kora dacára sok dolgot adott a rendőrségnek. Minduntalan olyan dolgot művel, a mely rendőri beleavatkozást von maga után. Legutóbb is a vele egy szobában lakó Klein Lipót bérszolgá kofferjét törte fel, melyből 24 korona pénz ellopott és valahol elrejtette. Tettét ugyan tagadja, de mivel más a lakásba nem volt bejáratos, a gyanu csak reá irányul. A rendőrség elővette a fiatal tolvajt, hogy kivallassa legújabb cselekményét.

— **A hamis ötvenkoronások.** Az utóbbi napokban a főváros forgalmasabb utain, különösen ékszer- és bazarüzletekben és több vidéki városban hamis ötvenkoronások jöttek forgalomba. A forgalomba hozott hamisított ötvenkoronások, amelyek az első tekintetre sikerültek mondhatók és megtevesztésre nagyon alkalmasak, azáltal ismerhetők fel, hogy a hamisítványok színe kissé halványabb a valódiak színénél. A magyar szövegen „törvényes érepézt” és „fótanásos” helyett „torvényes érepézt”, „fótanásos” olvasható, számaik a magyar szövegű oldalon 44638, 64586, 38694, a német szövegű oldalon: Serie 1049, 1064, 1033. A rendőrség megállapította, hogy a hamis ötvenkoronásokat először Mármaroszigeten hozták forgalomba, majd Budapesten, később Bécsben, ahol emiatt Schwalb Chaimot és Klugmann Laurát le is tartóztatták. Ez utóbbi Budapesten

lakik szüleinél, de igen sokat utazik s valószínűleg általuk kerültek forgalomba a hamis ötvenkoronások. A nyomozást tovább folytatják.

— **Lopás.** Zavesák János helybeli cseléd szolgálati hely hiányában egy barátjánál hált meg. A szállástadó jó barátjánál egy másik, ismeretlen nevű férfi is lakást talált. Mire Szavesák reggel felébredt és felkelt, ruhás ládája megvolt dezsámlva. Ertekesebb holmiját mind elvitte az az idegen, akit most a rendőrség erélyesen nyomoz.

— **Véres verekedés.** Varga Mihály folyó hó 20-án este ittasan haladt az utcán hazafelé. Amint egy utca-sarkon bandukolt, váratlanul és minden ok nélkül két napszámos kinezésű férfi megtámadta és mindaddig ütlegelte, amíg eszméletlen állapotban terült el a földön. Ugy találtak meg reggel vérbe fagyva. A megvert embert apolás céljából lakására szállították, támadói ellen pedig az eljárást megindították.

— **Német és francia leckeórák** adására ajánkozik a német és francia nyelv alapos tanításában jártas tanító. Címe a kiadóhivatalban megtudható.

A Kossuth Lajos utcában a 167. sz. házban egy külön bejárata, csinosan burtozott, utcai szoba október hó 1-től kiadó.

— **Dunky fivérek** es. és kir. udvari fényképészek Sárospatakon, a Kossuth-utca 70. sz. Bakó féle házban lévő műtermet hosszabb időre kibérelték és most átalakították úgy, hogy ép oly szép képeket fognak ott készíthetni mint akár Kolozsivárt, Miskolcon, vagy Sátoraljujhelyben. A megnyitás e hó 24-én lesz és ezután minden második vasárnap nyitva lesz.

SZINHÁZ.

** **A téli szini szezon és Komjáthy.** Mivel széles körben azon hir volt elterjedve, hogy Komjáthy János szintársulata már csak Kassán és Brassón tart szini szezon, közönségünk biztos informálása végett kötelességünknek tartottuk Komjáthy János igazgatót levélileg felkérni az igaz tényállás megismertetése végett. Komjáthy János levélbeli megkerésünkre a következőkben válaszolt:

Igen tisztelt Szerkesztőség! Szives figyelmöket megköszönve, értesítem, hogy a híresztelésekből egy szó se igaz.

A hivatalos összeköttetés s a személyes jó viszony annyi féle szálai kötnek Sátoraljujhely vezető egyénéhez, hogy ha Sátoraljujhelyt illető bármilyen változási szándékaim volnának, azt nekik okvetlenül bejelenteném, azt öök joggal elvárhatják tőlem.

Egygyen óhajtok változtatni, t. i. hogy a téli átrándulások maradjanak el, melyek ránk nézve nagy veszedelmekkel járnak, a közönségre nézve pedig — mint az üres házak mutatják — nem kívánatosak, erre nézve *kérvényem már be is adtam.* A többek között ez is elegendő bizonyítéka annak, hogy igenis *menni óhajtok* kedves városukba. Figyelmüket újlag megköszönve vagyok Brassó, 1905. szeptember 18. Készséges hívük:

Komjáthy János,
szinigazgató.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Éhler Gyula.

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer: **tüdőbetegségeknel, légzőszervek hirtelen bajainál** ugymint **idült bronchitis, számarhurut** és különösen **lábbadozóknál influenza** után ajánlatik. Emeli az étvágyat és testsulyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4.— kor.-ért kapható. — Figye jünk, hogy minden üveg alantti czzel legyen ellátva.

F. HOFFMANN-LA. ROCHE & CO vegyészeti gyár BASEL (Svájcz.)

Czimbalmom játszásban

alapos oktatást nyernek
ugy kezdők mint haladók

Werner Sárka

okl. czimbalom-tanár

CZIMBALOM

MAGÁN-ISKOLÁJÁBAN

Sátoralj-Ujhely, Kazinczy-utca
(Haas Adolf-féle házban.)

!! **A beiratások folyó évi**
szept. hó 1-én megkezdődtek. !!

TANDIJ HAVONKÉNT:

Heti 3 óra vételenél 12 kor. — 4 óra vételenél
16 kor. — 5 óránál 20 kor.
Öt órán felüli vételenél megállapodás szerint.

Bizományi
raktár:

Schunda V. J.

os. és kir. hang-
szergyáros, leg-
jobb minőségű
czimbalmából.

Előnyös részlet
fizetésre is.

Tanulóul

felvétetik egy jó házból
való fiu Bánóczy Kál-
mán sütődéjében.
Sátoraljaujhelyben.

Liniment. Capsici comp.,
Richter-féle Hargony-Pain-Expeller.

Ezen elismert kitűnő és
fájdalomcsillapító bedörzsölésül
használt háziásva beva-
sárlásánál, — a mely
minden gyógyszerben
kapható, — mindig figye-
lemmel legyünk a „Hargony”
védjegyre.

ÉRTESETÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség n. b. tudomására hozni, hogy mindennemű ingatlanok vételét — eladását, — bérbeadását, avagy bérbevételeket a legelőnyösebb feltételek mellett s a legrövidebb idő alatt közvetítem.

Jó hírű vendég-
lőmben kitűnő asztali
bor 34 krtól 40 krig,
továbbá valódi hegyaljai
szamorodni 1 frt, 20
krtól 1 frt 60 krig
kapható.

Weinberger Manó.

BÁLINT IMRE építész

ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZO

Sátoraljaujhely, Felső-Zsolyomka, Csehy-féle ház.

FOGLALKOZIK:

lakóházak, gazdasági épületek építésével,
tervezésével, művezetésével s elvállal az
építkezéshez tartozó bármely munkálatokat.

ÉRTESETÉS.

Van szerencsém a n. é. hölgy-
közönségnek becses tudomására
hozni, miszerint Bécsben a szabó-
ság terén több évig működtem
és kitűnő gyakoroltságom által
képes vagyok a legelegánsabb
és legizlésebb toilleket ju-
tányos árban készíteni.

Becsés pártfogásukat kérve,
vagyok tisztelettel

Sachs Etelka, szabónő,

S.-A.-Ujhely, Korona utca,
(Dokus-féle ház.)

Bérbeadó

a Korona- és Fő-utca sarkán
ujjonnan épült lakházamban

egy modern bolthelyiség
a hozzátartozó lakhelyiséggel
együtt.

Bővebb felvilágosítás nálam
szerezhető.

Dr. Roboz Bernát

Sátoraljaujhely.

Tisztításhoz csak

**GLOBUS-
PÜTZ-
EXTRACT**

Alleinger
Fabrikant
Neueste
Erfindung
Nur echt mit
Firma e. Globus
in Rohmbildung
Goldene Medaille Weltausst. Paris 1889
Grand Prix Weltausst. St. Louis 1904

Globus
tisztító kivonatot

használjunk
Legjobb tisztítószer
a világon

A párisi kiállításon
aranyéremmel kitün-
tetve.

Alapított 1886.

Kitűnően belőtt

vadász fegyverek biztos **revolverek**

szabályozott és jól hordó szoba- és kerti fegy-
vereket (Flouber) jól és olcsón szállít.

FÖLDES L. puskaműves

Budapest, IV., Múzeum-körút 3.

Régi fegyverek újjakkal kicserélhetők. — Javi-
tások olcsón. — Arjegyzék ingyen.

Hirdetések

jutányos áron felvétetnek a
kiadóhivatalban.

Cimbalom

Schunda-féle, pedálos, kettős
hangszekrényvel eladó.
Cim a kiadóhivatalban.

Egy szám Budapesten és a vidéken
2 krajcár.

A NAP

Szenzációs tartalom.
Radikális ellenzéki politika.
A legelterjedtebb és legnép-
szerűbb magyar napilap.

Peletős szerkesztő:
BRAUN SÁNDOR.

Főmunkatárs:
Ábrányi Emil.

Politikai
cikkek legnagyobb
részét írják:
Ugron Gábor.
és Mezől Ernő.

Az összes lapok meg-
előzésével már **kora**
reggel megérkezik az
összes vidéki városokban.

A legkitűnőbb magyar lap
a legolcsóbb is.

Előfizetés:
Negyedévre 4 kor. (2 frt.)
1 hónapra 1.40 kor. (70 kr.)

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, Bökk Szilárd-utca 9.

Egy jó, három külön szakaszból álló

PINCZE

Bodrogkeresztúron 314 drb. gönczi hordóra, vagy egész-
ben, vagy szakaszonként is **bérbe adó.**

Ugyanott több száz métermázsa I. oszt.

jó réti széna

is eladó.

Közelebbi a nagyméltósági gróf Wolkenstein-féle
uradalom intézőségél tudható meg Bodrogkeresztúron.

Igazi urinó

arczának, keblének, kezeinek alapos ápolására sohasem használjon mást, mint a világ-
hírű 1885. év óta törv. védett

KRIEGNER-féle

Crème de Margueritet.

Ezen nagyszerű készítményt kiváló tulajdonságai miatt számosan utánozzák, ez okból
óva intem a n. é. közönséget a súlyos utáztatoktól.

Kérjen mindig határozottan **KRIEGNER-féle!**

A Crème de Marguerite előnye, hogy mindennemű fém és festő anyag mentes
tehát teljesen ártalmatlan, így éveken át használva sem támadja meg egészségét.
Ártalmatlanságát hatósági bizonyítvány igazolja.

Eredeti nagy tégely 4 kor. — Próbátégely 1 kor.

Kriegner György gyógyszerháza a „Magyar koronához”
BUDAPEST, VII., KALVIN-TÉR.

Diskrét postai szétküldés naponta!